

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului Bivol Veaceslav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Bivol Veaceslav Xxxxx, născută la xxxxx, domiciliat în r-nul Xxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 25.06.2019-01.08.2019
2. instanța de apel: 29.08.2019-03.12.2019
3. instanța de recurs: 31.01.2020 - 27.05.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 01 august 2019, Bivol Veaceslav Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Codul penal, la 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin aceeași sentință a fost recunoscut vinovat și Zmeu Vladislav Anatol, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă cu recurs ordinar.

Conform art. 106 alin. (3) Codul penal, s-a încasat în mod solidar de la Bivol Veaceslav și Zmeu Vladislav, în beneficiul statului, contravaloarea automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare XXXXX, în sumă de 21365 lei.

Cheltuielile judiciare în sumă de 720 lei, suportate pentru efectuarea raportului de evaluare nr.xxxxx a autoturismului de model „Volkswagen Passat”, cu n/î XXXXX de către Camera de Comerț și Industrie, a fost trecut în contul statului.

Acțiunea civilă depusă de către reprezentantul părții vătămate Tihon Ivan s-a admis în principiu, explicându-i părții vătămate că, asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se adreseze în instanța civilă.

2. Potrivit sentinței, instanța de fond a constatat că, Bivol V., în noaptea spre 03.06.2019, având scopul sustragerii bunurilor altei persoane, împreună și la o înțelegere prealabilă cu Zmeu Vladislav Anatol, au pătruns prin fereastră în domiciliul lui Căpățînă Anatolie, situat în or. Xxxxx, str. Xxxxx, de unde tainic au sustras: 2 boxe de model “SONY” la prețul total de 6000 lei; un aparat de sudat de model “E^OH” la prețul de 2000 lei; un ferestruu mecanic de model “GL 4500M” la prețul de lei 2000 lei; un aspirator de model “SCARLETT”, la prețul de 1500 lei; un

polizor unghiular de model „DWT” la prețului de 2000 lei; un diplomat-complet pentru bucătărie la prețului de 2500 lei; un trimer de model „HYUNDAI” la prețului de 2300 lei; un cuptor cu microunde de model „Vitek” la prețului de 1000 lei; un cuptor electric de model „HAISBERG” la prețului de 900 lei; un aparat de fotografiat de model „SAMSUNG” la prețului de 4000 lei; o camera video de model „LIFE” la prețului de 1500 lei; un televizor de model „SONY” la prețului de 30000 lei; un televizor de model „LG” la prețului de 14000 lei; 5 telecomenzi la prețului total de 750 lei; un aparat de cafea la prețului de 1500 lei; un ferestru circular de model „DP-1600” la prețului de 1800 lei; un burghiu electric de model „TMR 61213” la prețului de 850 lei; un telefon mobil de model „ALCATEL”, cu încărcător la el la prețului de 3000 lei; un planșet de model „SAMSUNG” la prețului de 4000 lei; un card bancar de la BC „Moldova Agroindbank”; un portmoneu din piele artificială în care se aflau polița de asigurare medicală și permisul de conducere pe numele cet. Nadejda Căpățînă, cauzându-i astfel părții vătămate prejudiciu material considerabil în sumă totală de 81600 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Bivol Veaceslav a comis *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două personae, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*, adică infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului Bivol Veaceslav, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa de 1 an închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond a pronunțat o sentință care este contrară legii, motiv din care urmează a fi casată, cu pronunțarea unei decizii prin care inculpatului să îi fie redusă pedeapsa în baza art. 76 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat, fiind menținută sentința.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Bivol Veaceslav în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, după indici calificativi - *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșite de două personae, prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Examinând probatoriul administrat, instanța de apel, a considerat dovedită pe deplin, în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Bivol Veaceslav prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile reprezentantului părții vătămate Tihon Ivan, declarațiile martorilor Jitari Dumitru, Balaban Veronica; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2019, efectuat la domiciliul lui Anatol Capățînă (f.d. 9 - 12); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.06.2019 (f.d. 14); ordonanță

din 03.06.2019 de recunoaștere a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numerele de înmatriculare XXXXX drept corp delict (f.d. 43); proces-verbal de percheziție din 04.06.2019, a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numerele de înmatriculare XXXXX, de unde au fost ridicate bunuri sustrase (f.d. 67-75); ordonanță de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 04.06.2019, prin care au fost recunoscute drept corpuri delictive bunurile sustrase (f.d. 76); proces-verbal de reconstituire a faptei din 03.06.2019 (f.d. 60); proces-verbal de reconstituire a faptei din 03.06.2019, acțiune în cadrul căreia bănuitul Vladislav Zmeu a demonstrat cum a săvârșit infracțiunea din 03.06.2019 la domiciliul cet. Anatolie Căpățînă (f.d. 62).

Instanța de apel, având în vedere argumentele apelului declarat în raport cu circumstanțele constatate a reținut că, la stabilirea pedepsei, instanța ține seama de prevederile art. 75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel, la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care este mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, anterior a fost condamnat, a recunoscut vina, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Analizând solicitarea apărării referitor la aplicarea în privința lui Bivol Veaceslav a prevederilor art. 76 alin. (1) lit. c), e), f) Cod penal, instanța de apel a constatat că, instanța de fond și-a argumentat minuțios soluția la acest capitol și a motivat hotărârea pronunțată invocând motive clare din care considerent a ajuns la concluzia că, corectarea inculpaților este posibilă doar cu aplicarea celei mai aspre pedepse sub formă de închisoare, ce va duce la restabilirea echilibrului social perturbat prin comiterea infracțiunii.

În același rând, instanța de apel a reținut că categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul invocat de partea apărării referitor la faptul că, instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, neluând în considerație prevederile art. 76 alin.(1) lit. c), e), f) Cod penal,

În viziunea instanței de apel, inculpatului Bivol Veaceslav, anterior a fost judecat pentru comiterea infracțiunilor contra patrimoniului, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare însă, nu a conștientizat că el urmează a respecta normele de prohibiție ale Codului Penal, că indiferent de starea lui financiară, doar el este responsabil de veniturile pe care le are. În caz că, are careva datorii, urmând a munci cinstit sau a-și găsi un alt loc de muncă, dacă consideră că este puțin plătit. Inculpatul este necăsătorit, copii nu are. Faptul că, el a invocat că, are grijă de 6 frați mai mici împreună cu tatăl său, mama lui fiind plecată peste hotarele țării, nu îl exonerează pe inculpat de obligația de a nu comite infracțiuni. Mai mult, de

educația, creșterea și întreținerea copiilor minori, sunt responsabili în exclusivitate doar părinții minorilor. Inculpatul plasează pe prim plan frații săi, pentru a trezi sentimentul de compasiune.

Instanța de apel a considerat că, instanța de fond a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum și a luat în considerație atitudinea acestuia față de consecințele survenite, ținând cont de gravitatea acesteia, de circumstanțele săvârșirii faptei, de faptul că inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală, însă acesta nu s-a corijat și nu a îndreptățit încrederea care i-a fost acordată.

Instanța de apel a menționat că, severitatea pedepsei aplicate inculpatului este justificată de modalitatea în care acesta a conceput și derulat activitatea infracțională, gravitatea faptei comise, care dovedesc perseverența infracțională ridicată întru atingerea scopului urmărit.

În cele din urmă, instanța de apel a ajuns la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Bivol Veaceslav, v-a fi pe deplin atins, doar prin menținerea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul, Pîcălău D., în numele inculpatului Bivol V., prin care solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea poziției sale, recurentul a invocat că:

- instanța de apel nu a dat o apreciere justă circumstanțelor cauzei și anume, cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar după ce a fost audiat inculpatul, procurorul a solicitat pedeapsa de 2 ani închisoare, instanța fiind la finalul cercetării judiciare, a pus întrebarea dacă inculptul dorește în continuare ca să fie examinată cauza în procedură simplificată, fiind încălcate normele de procedură penală;

- în urma încălcării drepturilor acestuia, pedeapsa s-a agravat;

- pedeapsa nu corespunde circumstanțelor cauzei și caracterului acțiunilor inculpatului, care a contribuit activ la descoperirea infracțiunii date și înlăturării consecințelor grave.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, considerînd că urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat, iar criticile formulate de recurent nu conțin indicii a careva erori de drept. La stabilirea pedepsei, instanțele de judecată au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 76, 77 Cod penal.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să

decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Recurentul în recursul declarat nu indică un careva temei de recurs, însă critică decizia în partea stabilirii pedepsei inculpatului Bivol V., semnalând astfel temeiul pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ce prevede că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Totodată, din recursul declarat avocatul Păcălău D. în numele inculpatului Bivol V., nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, din care considerente Colegiul nu se va expune referitor la aceste aspecte

Din conținutul recursului, Colegiul penal reține că, recurentul critică decizia, deoarece nu a fost aplicată pedeapsa în corespundere cu circumstanțele cauzei.

Analizînd temeiul invocat pentru recurs, în raport cu circumstanțele și lucrările dosarului, Colegiului penal consideră, că în prezenta speța acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, iar instanțele de judecată au adoptat hotărâri, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului Bivol V., stabilită conform sancțiunii articolului 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că în cazul săvîrșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis această infracțiune, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Totodată, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, persoanei recunoscută vinovată de săvîrșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată va ține cont de gravitate infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

În prezenta cauză supusă judecării, instanța de recurs reține că, sancțiunea art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul Bivol V., prevede pedeapsa cu închisoare de pînă la 4 ani.

Prin urmare, dacă în cauză sînt prezente circumstanțe atenuante, prevăzute de art. 76 Cod penal și circumstanțe agravante, stipulate la art. 77 Cod penal, se va stabili pedeapsa în coroborare cu prevederea art. 78 alin. (4) Cod penal.

În prezenta cauză penală, instanțele de fond au ținut cont de faptul că inculpatul Bivol V. a comis o infracțiune mai puțin gravă, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, anterior a fost condamnat pentru infracțiune similară, a recunoscut vina.

Conform alin. (4) al art. 78 Cod penal, în caz de concurs al circumstanțelor agravante și al celor atenuante, coborârea pedepsei pînă la minimul sau ridicarea ei pînă la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea Specială a prezentului cod nu este obligatorie.

Instanța de recurs menționează că, mecanismul influenței circumstanțelor atenuante și agravante a pedepsei penale se exprimă prin influența lor asupra gradului prejudiciabil al infracțiunii și asupra pericolului social al persoanei vinovatului, precum și prin efectele pe care aceste circumstanțe le au la stabilirea pedepsei. Astfel, dacă într-o cauză penală sînt prezente exclusiv *circumstanțe agravante* sau acestea prevalează din punct de vedere calitativ față de circumstanțele atenuante atunci mărimea pedepsei stabilite trebuie să fie *mai aproape de limita maximă* a pedepsei prevăzute de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal. La fel, dacă într-o cauză penală sînt prezente exclusiv doar *circumstanțe atenuante* sau acestea prevalează din punct de vedere calitativ față de circumstanțele agravante, acest fapt va avea efect la mărimea pedepsei stabilite și trebuie să fie *mai aproape de limita minimă* prevăzută pentru pedeapsa respectivă de sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal.

Subsidiar, în speța dată instanța de recurs reține că, instanța de apel just a ținut cont și de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat pentru comiterea infracțiunilor contra patrimoniului, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare, însă nu a conștientizat că el urmează a respecta normele de prohibiție ale Codului penal, că indiferent de starea lui financiară, doar el este responsabil de veniturile pe care le are. În caz că, are careva datorii, urmînd a munci cinstit sau a-și găsi un alt loc de muncă, dacă consideră că este puțin plătit. Inculpatul este necăsătorit, copii nu are. Faptul că, el a invocat aceea că, are grijă de 6 frați mai mici împreună cu tatăl său, mama lui fiind plecată peste hotarele țării, nu îl exonerează pe inculpat de obligația de a nu comite infracțiuni. Mai mult, de educația, creșterea și întreținerea copiilor minori, sunt responsabili în exclusivitate doar părinții minorilor. Inculpatul plasează pe prim plan frații săi, pentru a trezi sentimentul de compasiune.

Avînd în vedere toate aceste împrejurări, precum și circumstanța atenuantă – crecunoașterea vinei și cea agravantă – săvîrșirea unei infracțiuni de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare, în opinia Colegiului, prima instanță, precum și cea de apel nu erau obligate să-i aplice inculpatului Bivol V. limita minimă a pedepsei prevăzute cu închisoare. Instanța de recurs consideră că, pentru săvîrșirea infracțiunii imputate prin rechizitoriu

inculpatului, pedeapsa stabilită acestuia - 3 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, este echitabilă.

Așadar, Colegiul statuează că, termenul pedepsei stabilit inculpatului Bivol V. de către instanțele de judecată și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina ultimului, a fost individualizată corect și în așa fel încât persoana vinovată să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Referitor la invocările recurentului a faptului că, instanța de apel nu a dat apreciere la aceea că, cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Colegiul penal le consideră nefondate, or din materialele speței rezultă că, cauza a fost examinată în prima instanță în procedură generală (f.d.37 v. II), iar în apel partea apărării nu a invocat carea viciu de procedură. În susținerea raționamentelor sale, instanța de recurs menționează și faptul că, potrivit alin. (2) art. 427 Cod de procedură penală, temeiurile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel. Deci, rezultând din materialele cauzei și anume din apelul declarat, împotriva sentinței, se constată că asemenea critici, nu au fost invocate, pentru a constitui obiect de studiu și discuție în procedura de apel, fiind invocate astfel de alegații abia în procedura recursului ordinar, ceea ce contravine prevederilor procesual-penale citate mai sus.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Avînd ca reper cele menționate, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului Bivol Veaceslav, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pîcălău Dorian în numele inculpatului Bivol Veaceslav, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Bivol Veaceslav Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 27 mai 2020.

Președinte

Timofti Vadimir

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Țurcan Anatolie